

La plataforma Verkami ha permès finançar 51 projectes culturals amb origen a Lleida des del seu naixement el desembre del 2010. D'aquests, 37 han acabat amb èxit, un 77 per cent del total. Una demostració que amb l'arribada de la crisi el finançament col·lectiu i les noves tecnologies s'han convertit en una manera de mantenir la creació.

CULTURA ART

Els mecenes del segle XXI

Les 51 propostes culturals i socials sorgides a Lleida i promocionades per la plataforma de micromecenatge Verkami han aconseguit 168.000 € || La taxa d'èxit assoleix el 77% a Ponent

R. BANYERES

LLEIDA | Un total de 51 propostes de projectes culturals des del desembre del 2010 fins al setembre del 2014 han buscat finançament a través de Verkami. D'aquestes, 37 han culminat amb èxit, cosa que suposa un 77%. En conjunt, el mig centenar de projectes necessitava 179.012 euros, dels quals se'n van assolir 168.232 fins a principis d'aquesta setmana. Els artífexs d'això són les 3.944 aportacions de mecenes que van apostar per invertir petites quantitats (o no tant) per aquelles obres i artistes en què creien. El 2011, Verkami va rebre sis propostes de Lleida, que es van doblar el 2012, van passar a 20 el 2013 i al llarg d'aquest any n'ha comptabilitzat 13. Aquestes són les xifres a Ponent de la plataforma de micromecenatge de Mataró, consolidada com una de les de més èxit d'Espanya, amb referència a iniciatives culturals. Encara que no són dades globals, ja que no existeixen estudis oficials en aquest sentit que incloquin el gairebé centenar de plataformes que operen a Espanya, sí que són indicatives del paisatge que presenta el micromecenatge. I és que, amb l'inici de la crisi, el finançament col·lectiu o *crowdfunding* s'ha convertit en moltes ocasions en l'única manera que han trobat els artistes per dur a terme les seues creacions. El més habitual és que sol·licitin un percentatge de l'import total que preveuen que necessitaran i expliquin exactament a què destinaran els diners recaptats. Les noves tecnologies, internet i les xarxes socials han sigut un bon aliat, ja que la majoria d'impulsors d'aquests projectes es presenten a través de la xarxa, per la qual cosa és lògic que els joves siguin els que s'hagin llançat amb més entusiasme a provar sort amb aquestes opcions, encara que no han sigut els únics ni molt menys. Entre els projectes més sol·licitats i exitosos hi ha els relacionats amb la música. No és estrany tenint en compte que ja acostumen a tenir els seus propis seguidors, a més de convertir-se en una valuosa ajuda per als que comencen.

Malgrat que el micromecenatge s'ha estès en plena crisi, són molts els que consideren que ha arribat per quedar-se. No deuen anar gaire equivocats quan Hisenda ja avisa que hauran de tributar.

LES CLAUS

Plataformes

Algunes de les plataformes principals són Verkami, nascuda a Mataró i líder a tot Espanya, centrada sobretot en temes culturals dividits en una vintena de categories; Lánzanos que amb 220.000 usuaris registrats suma als apartats culturals altres com la ciència o la tecnologia; Tot-Suma, que es defineix pel seu compromís amb la construcció de la identitat catalana; o Goteo, que opera per al sector creatiu, per al desenvolupament de projectes socials, culturals, educatius o tecnològics i la particularitat del qual és que les iniciatives tinguin llicències lliures. També operen des de Catalunya altres plataformes com Bihoop, Lemon Fruits, Potlatch o Progegt.

Funcionament

La majoria de les plataformes funcionen seguint el model basat en recompenses. Les persones hi aporten una quantitat (que acostuma a ser petita) a canvi d'alguna cosa, normalment material. En el cas de l'enregistrament d'un disc, pot ser rebre el mateix CD o bé l'entrada a un concert.

Negoci

Moltes plataformes estableixen un termini de temps (40 dies a Verkami) per aconseguir una determinada quantitat i invertir-la en accions concretes. Si no l'assoleixen, es torna als inversors. En cas d'aconseguir-la, la plataforma cobra una comissió, que acostuma a ser del 5%. Si superen el topall, expliquen en què invertiran la resta.

Desfile Ruidoso "X" Aniversari és la proposta amb la qual Mr. Jones opta al micromecenatge a Verkami.

Mr. Jones, el micromecenatge per a una ocasió especial com el "X" aniversari

"Si no fos per Verkami, hauríem tardat més a poder gravar-lo"

És la primera vegada que Juan Lozano, fundador del grup de rock Mr. Jones, opta pel micromecenatge. En concret, ha obert una campanya a Verkami per finançar part de l'enregistrament d'un concert en directe en CD i DVD. El motiu: celebrar el desè aniversari de la banda. Va pensar que l'ocasió ho mereixia. El concert serà el 7 de novembre a l'Espai Orfeo de Lleida. Al tancament d'aquesta edició i a falta de 10 dies per acabar el termini, comptaven amb el 70%

del pressupost, uns 2.900 € dels 4.000 sol·licitats. De moment, està molt satisfet. "Crèiem que 10 anys era un bon motiu per gravar un disc en directe, serà la primera vegada, no només amb Mr. Jones, sinó també en la meua trajectòria musical, però les despeses d'un enregistrament en directe es desapareixen", afirma abans d'afegir que "si no fos per plataformes com Verkami hauríem tardat molt més a poder gravar-lo i volíem fer-ho aquest 2014, que és quan es compleix el nostre aniversari".

Això sí, està convençut que "quan torni a gravar un disc d'estudi, buscaré el finançament com sempre, i intentant recuperar els diners amb les vendes", afirma. "M'hi sento més còmode, perquè encara que és una gran fórmula per a tothom i sobretot per als joves, tinc la sensació d'estar coaccionant la gent per demanar-los diners", afirma. Curiosament, és un actiu mecenes a la plataforma i ja ha aportat el seu gra de sorra a diversos projectes.

JOAN SALA, COFUNDADOR DE VERKAMI

"És una forma de fomentar el consum cultural"

Joan Sala és un dels cofundadors de Verkami, juntament amb els seus fills Adrià i Jonàs. Prefereix parlar d'implicació en els projectes artístics i creatius abans que de finançament i probablement és aquesta concepció la clau del seu triomf. "No ho sé, potser és perquè vam ser dels primers o perquè

intentem treballar a fons en cada projecte perquè tingui el màxim èxit", afirma quan se li pregunta pels motius. Per a ell, el *crowdfunding* de Verkami "és en certa manera una forma de fomentar el consum cultural, perquè proporciona una relació nova, més directa entre el creador i els mecenes". I ho

demostren en els seus projectes, ja que un dels valors afegits de la plataforma és aconsellar en cada una de les propostes les millors formes de donar-lo a conèixer. Segons la seua opinió, el micromecenatge no pot substituir el finançament tradicional, però sí complementar-lo.

Joan Sala.

CULTURA ART

El llibre 'L'Olivera, terra i gent', de la cooperativa L'Olivera de Vallbona de les Monges, ha aconseguit el 90% del finançament quan falten la meitat dels dies per al final del termini. Tenen més de 9.000 € dels 10.000 sol·licitats.

No n'existeixen dades oficials, però els experts calculen que l'any 2013, el volum global de fons recaptats a tot el món a través de micromecenatge va arribar als 5.100 milions de dòlars.

PROJECTES IM						
Títol	Estatut	Import desitjat	Diners obtinguts	Contribucions	Ciutat de l'autor	Categoria
Obtuso	Èxit	600 €	730 €	20	La Seu d'Urgell	Film
Punto Muerto	Èxit	1.000 €	1.010 €	33	Linyola	Film
Cervera amb Marc Màrquez	Fracàs	1.000 €	0 €	0	Cervera	Comunitari
De l'ovella al vestit!	Èxit	2.000 €	2.090 €	71	Rialp	Disseny
Astronomia tàctil	Fracàs	8.000 €	1.775 €	28	Vallmanya de Pinós	Ciència i tecnologia
Les cançons urgents (Gasion)	Èxit	3.000 €	3.220 €	118	Alpicat	Música
Rotten Rain El día que el mundo cambi_	Fracàs	2.300 €	680 €	22	Albagés	Film
FOO live in... El Tostadero	Èxit	600 €	670 €	29	Lleida	Música
El simbolisme dels espais monàstics medievals de Catalunya	Fracàs	850 €	100 €	5	Os de Balaguer	Art
NeeNaw!	Èxit	3.885 €	4.060 €	68	Castellserà	Arts escèniques
Excavació arqueològica al Montsec	Èxit	3.200 €	4.915 €	105	Castell de Mur	Ciència i tecnologia
Sensitive Bodies	Fracàs	3.200 €	490 €	19	Torrelameu	Arts escèniques
Season II (Wednesday Lips)	Èxit	2.500 €	2.951 €	108	Mollerussa	Música
Tendresa i poder	Èxit	2.300 €	2.340 €	33	Vilanova de la Barca	Música
Imperial Stout - Primera maqueta	Èxit	900 €	925 €	32	Lleida	Música
Oblivion (LP) Johnny Craven	Fracàs	4.000 €	15 €	2	Lleida	Música
Rapaces! Joc de sensibilització divertit	Èxit	4.750 €	4.790 €	82	Lleida	Jocs
Sueños Víctor Corey	Fracàs	1.500 €	0 €	0	Lleida	Música
Així t'escau la melangia (Meritxell Gené)	Èxit	2.500 €	3.080 €	141	Juneda	Música
SonCube, un viatge a la frontera de l'espai	Èxit	1.500 €	2.285 €	45	Lleida	Ciència i tecnologia
Folls i nocturns som. Vols ser còmplice nostre? (Folls i Nocturns)	Èxit	3.800 €	4.023 €	148	Les Borges Blanques	Música
Rapinyaires nou disc i videoclip (La Terrasetta de Preixens)	Èxit	4.500 €	6.250 €	159	Tàrraga	Música
Festa Medieval Sant Jordi i el Drac Puigverd de Lleida	Èxit	4.500 €	4.735 €	57	Puigverd de Lleida	Comunitari
República Ska (nou disc)	Èxit	2.000 €	2.410 €	105	Lleida	Música
Llançament de Bookland i el poemari On has deixat la falç?, d'Amat Baró	Èxit	4.000 €	4.110 €	124	Lleida	Publicacions
Placa en record de dos maquis	Èxit	2.500 €	2.705 €	62	Castellserà	Comunitari

Projectes finançats des de Lleida

Durant l'any que va estar en marxa la plataforma Impulsa't va ajudar a fer realitat 13 obres || En total va aconseguir 45.000 euros per a creacions teatrals, audiovisuals, musicals i editorials

LLEIDA | Lleida també es va afegir a la creació de plataformes de micromecenatge cultural. Va ser amb Impulsa't, pensada per ajudar no només en el finançament, difusió i promoció dels projectes, sinó que també procurava assessorar els creadors sobre les seues propostes. Les seues *alma mater* van ser l'actriu Mercè Ballepí i Albert Arrufat, apassionats pel món de l'art i les noves tecnologies. L'any que va estar en funcionament, de l'octubre del 2012 a l'octubre del 2013, van finançar fins a 13 projectes de cine, solidaritat, música, fotografia, dansa i teatre, entre altres disciplines. En total, van aconseguir al voltant de 45.000 euros aportats per 680 mecenes.

De totes aquestes, va ser l'obra *Big Will Shakespeare*, de l'Associació Cultural per la Renovació Teatral, la que va aconseguir la major recaptació: 4.095 euros. Tanmateix, no va ser suficient perquè la iniciativa pogués tirar endavant. "No tenim clar per què no va funcionar, potser per la gran quantitat de plataformes existents", afirma Ballepí, "però no vam conti-

nuar perquè en un any no vam aconseguir l'impacte desitjat i la inversió en temps i esforç que requeria era molt alt", explica. Un altre dels aspectes que destaca és que "molts creadors, no només a Lleida, sinó a tot el país, veuen el *crowdfunding* com una forma de demanar 2.0". Per a ella, és tot el contrari. "Es tracta d'una forma de generar expectatives", afirma, abans d'afegir que "es tracta de trencar barreres i aprofitar l'interès crei-

GAIREBÉ 700 MECENES

Van ser 680 els mecenes que van apostar per les propostes finançades a través d'Impulsa't

xent de la societat cap als nous projectes artístics des dels inicis". Està convençuda que el micromecenatge és una bona opció. Encara que, això sí, no és ni la panacea ni la solució als mals econòmics endèmics de la cultura. "Crec que és una alternativa de finançament seriós, però no deixa de complementar les

tradicionals. Tota la vida hi ha hagut mecenes i aquestes plataformes ajuden que aquests i els creadors es trobin més fàcilment, aprofitant les noves tecnologies, internet i les xarxes socials", assegura. Segons la seua opinió, "el més important és que es produeix un intercanvi entre empresari, usuari i creador", a més d'"implicar el consumidor en el procés".

Encara que en totes les iniciatives s'hi involucraven a fons, si n'hi ha una que recorda amb especial il·lusió és la pel·lícula *Noa*, l'última versió de la qual es va poder veure precisament aquesta setmana en la inauguració del festival Som Cinema. "Era una producció lleidatana 100% i, a més, coneixíem molta gent de l'equip", recorda. No s'aventura a afirmar si aquesta fórmula de finançament serà el futur. "Dependrà de les decisions dels diferents governs que legislin sobre el tema", afirma. En aquest sentit, recorda que els EUA és un dels països que hi han apostat fort i compta amb un marc normatiu que regula l'activitat. A Europa encara s'està treballant en aquest aspecte.

Albert Arrufat i Mercè Ballepí van ser els promotors d'Impulsa't.

La Terrasetta de Preixens va ser un dels grups que van superar en major quantitat la xifra que sol·licitaven ja que van aconseguir 6.250 euros dels 4.500 previstos per gravar el nou disc i videoclip, *Rapinyaires*.

El documental 'L'endemà' d'Isona Passola es va convertir en el gran èxit del micromecenatge. Va rebre els 150.000 primers euros que sol·licitava en uns dies i finalment ho va ampliar a 300.000, objectiu que va aconseguir.

TS DES DE LLEIDA

Títol	Estatut	Import desitjat	Diners obtinguts	Contribucions	Ciutat de l'autor	Categoria
Nou molí per a vells blats	Èxit	10.500 €	11.480 €	168	Tarroja de Segarra	Alimentació
Cantaucantes 2013 a Gósol	Fracàs	2.000 €	290 €	11	Anglesola	Música
Creant una cervesa social i col·laborativa	Èxit	2.000 €	4.560 €	97	Cervera	Alimentació
Jazz Standards Old Style (Eva Llorens & Manu Moreno)	Fracàs	4.500 €	1.296 €	24	Oliana	Música
El Lloc - Íntims Produccions	Èxit	2.000 €	2.215 €	69	Lleida	Arts Escèniques
Juneda inCursió Social	Èxit	2.700 €	2.710 €	69	Juneda	Arts Escèniques
Jazz Project: Cecilia Revisited (Tui Higgins & Xavier Monge)	Èxit	6.000 €	7.640 €	148	Sarroca de Lleida	Música
Mostremp sobre rodes	Èxit	2.000 €	2.040 €	34	Tremp	Film
Passió Esportiva	Èxit	600 €	645 €	50	Lleida	Publicacions
La Lleteria Obagues Talma	Èxit	9.000 €	11.345 €	215	Juneda	Alimentació
Primera estelada d'espelmes cantada a Catalunya	Èxit	1.680 €	1.760 €	20	Lleida	Comunitari
L'ESCOLETA - Educació viva, lliure i activa	Èxit	3.500 €	3.830 €	57	Arfa	Comunitari
El nou obrador de galetes El Rosal	Èxit	13.557 €	14.265 €	234	Tàrrega	Alimentació
Giramöndo (Primer disco MönDO Loco)	Èxit	2.500 €	2.877 €	147	Lleida	Música
Col·labora amb METRAKILLATOR en el seu primer LP	Èxit	1.500 €	1.785 €	50	Tàrrega	Música
Banda Sonora Noa	Èxit	1.200 €	1.201 €	38	Lleida	Film
Cançons per a després d'un diluvi (El Fill del Mestre).	Èxit	3.000 €	3.007 €	125	Alpicat	Música
Nou disc d'Àngel Soro	Èxit	3.800 €	3.800 €	54	Lleida	Música
Petita història de Guimerà, el conte	Fracàs	3.590 €	1.377 €	47	Tàrrega	Publicacions
Don Distruf, la webserie	Èxit	2.500 €	2.620 €	74	Balaguer	Film
Ardarofilm	Èxit	12.000 €	12.970 €	225	Solsona	Film
Curtmetratge No hay tres: han estado esperándote	Fracàs	500 €	20 €	1	Lleida	Film
Llibre De reüll II projecte d'art urbà	Publicat	3.500 €	4.784 €	162	Lleida	Publicacions
Desfile ruidoso "X" aniversario 2014 (Mr. Jones).	Publicat	4.000 €	2.280 €	79	Lleida	Música
Llibre L'Olivera, terra i gent	Publicat	10.000 €	7.076 €	130	Vallbona de les Monges	Publicacions

Font: Verkami

ENTREVISTA

«L'artista pot detectar si la seua obra té mercat»

Pere Enciso

PROFESSOR ECONOMIA APLICADA UDL

Atribueix l'apogeu del micromecenatge a la crisi o a les dinàmiques generades per les noves tecnologies?

L'origen és en la crisi. Al desaparèixer les subvencions, els artistes han de buscar alternatives i les noves tecnologies ho permeten. Tanmateix, a això se li poden buscar aspectes positius.

Quins?

L'artista, abans de crear, pot detectar si la seua obra desperta interès, té mercat o està ben encarada. Si aconseguix un mínim de gent que li financï a canvi d'alguna cosa abans de crear, sap que tindrà mercat. A més s'estableix una relació diferent amb el consumidor: aquest s'hi implica més perquè se sent responsable del producte.

És l'opció per repensar la societat econòmicament?

En molts camps, aprofitant les noves tecnologies s'estan repensant els valors. Passa amb aspectes culturals, també amb productes de proximitat.

Quins són els principals obstacles de les plataformes de finançament col·lectiu?

Arriben a un segment de mercat relativament moderat, comparat amb la massa. I si poguessin arribar a més, ja hi hauria qui s'encarregaria de parar-ho d'alguna forma, com passa amb aplicacions de transport.

El micromecenatge es convertirà en una alternativa real de finançament?

Com a mínim, permet als artistes mantenir la seua llibertat creativa si tenen massa crítica suficient, però si els productes són molt costosos sempre serà necessari el finançament tradicional.

Sense llei de mecenatge però amb fundació per a la cultura

Plataforma per incentivar la col·laboració empresarial

[MADRID/BARCELONA] La Llei de Mecenatge, el projecte cultural amb què el Partit Popular es va presentar a les eleccions del 2011, finalment ha quedat reduïda a meres desgravacions fiscals. Una altra promesa volatilitzada.

El gener del 2012 el ministre de Cultura, José Ignacio Wert, va anunciar que la llei entraria en vigor ben aviat. En lloc d'això, ens vam plantar al setembre amb l'increment de l'IVA cultural fins al 21%. Mentrestant, es parlava de desgravacions fiscals per als qui invertissin en cultura. Els interlocutors del ministeri al sector cultural esperaven fins a un 40%, encara que finalment seran percentatges variables.

Amb aquest panorama, dijous passat, la conselleria de Cultura i un grup de vuit empreses van constituir la Fundació Catalunya Cultura, una plataforma per incentivar la col·laboració entre sector empresarial i àmbit cultural, i propiciar el mecenatge de les empreses. Amb la col·laboració del CoNca i l'Institut Català de Finances (ICF), el patronat estarà format per Havas Media Group, Fluidra, Fundació

Foto de família de la Fundació Catalunya Cultura, dijous passat.

CATALUNYA

La Fundació Catalunya Cultura vol propiciar el mecenatge cultural de les empreses

Banc Sabadell, Gramona, Grup Damm, Grup Planeta, Hewlett Packard i la Fundació Carmen i Lluís Bassat.

El seu objectiu és trobar no-

ves formes de finançament que permetin impulsar projectes culturals en una doble direcció: les iniciatives poden postular-se davant d'aquesta fundació com a candidates a rebre finançament, però la institució també serà activa en la recerca de projectes. Els destinataris prioritaris seran creadors emergents i projectes culturals amb voluntat d'impacte social, els projectes incipients i els de rehabilitació i restauració del patrimoni.